

**A Lányi-legelő (HUHN20095)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
Natura 2000 fenntartási terve**

Debrecen
2021.

Készítette

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Együttműködő partner

BioAqua Pro Környezetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft.

Bogland Természet-, és Környezetvédelmi Betéti Társaság

E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

Vezető szakmai koordinátor

Kapocsi István

Szakmai koordinátor

Lesku Balázs

Dr. Müller Zoltán

Dr. Kiss Béla

Vezető természettudományi szakértő

Dr. Gulyás Gergely

Vezető agrárgazdálkodási szakértő

Hasznosi László

Közreműködő szakértők

Dr. Gulyás Gergely

Horváth Dénes

Kun András

Lukács Attila

Dr. Sum Szabolcs

Szabó Gyula

Tóth Pál

Dávid Jenő

Tokaji Kitti

© Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2021.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	5
1.4.1. Jelölő élőhelyek	5
1.4.2. Jelölő fajok.....	5
1.5.Érintett települések.....	5
1.6.Egyéb védettségi kategóriák	6
1.7.Tervezési és egyéb előírások.....	6
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	6
1.7.2. Településrendezési eszközök	6
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek	6
1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek.....	7
1.7.5. Halgazdálkodási tervek.....	7
1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv	7
1.7.7. Egyéb tervek	7
2. Veszélyeztető tényezők	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	9
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	9
3.2.Kezelési javaslatok.....	9
3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE).....	9
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	17
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések.....	18
3.2.4. Kutatás, monitorozás	18
3.2.5. Mellékletek	18
3.3..... A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	20
3.3.1. Agrártámogatások	20
3.3.2. Pályázatok.....	26
3.3.3. Egyéb	26
3.4.A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	26

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök.....	26
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	26
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel.....	27

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Lányi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUHN20095
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	411.07 ha
--------------------------------	-----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és állatfajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2019. évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 1530*- Pannon szikes sztyeppek és mocsarak

*: kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

- Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- Nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*)
- Kisfészkü aszat (*Cirsium brachycephalum*)

1.5. Érintett települések

Hajdú-Bihar megye: Bojt, Gáborján

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Bojt	Hajdú-Bihar megye	379,90 ha	92,42 %	14,14 %
Gáborján	Hajdú-Bihar megye	31,16 ha	7,58 %	1,18 %

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés	Védetté nyilvánító jogszabály száma
„Ex lege” szikestó	HNS110	Görbe-láb-dűlő-laposa	7,20 ha	1996. LIII. tv. a természet védelméről

A terület egy része (337,11 ha) a Bihari-sík Tájvédelmi Körzet (kiterjedése 17095 ha) része (4/1998. (II. 20.) KTM rendelet a Bihari-sík Tájvédelmi Körzet létesítéséről).

A tervezési terület nem érint különleges madárvédelmi területet.

A tervezési terület az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetének (92,82%), illetve az ökológiai folyosó övezetének (6,82%) része.

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület	284/TK/98	Bihari-sík Tájvédelmi Körzet	337,11 ha	82,01%	4/1998. (II. 20.) KTM rendelet a Bihari-sík Tájvédelmi Körzet létesítéséről.
„ex lege” szikestó	HNS110	Görbe-láb-dűlő-laposa	7,20 ha	1,75%	A természet védelméről szóló 1996. LIII. törvény.
országos ökológiai hálózat magterület övezet	MT	-	381,55 ha	92,82%	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX törvény.
országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezet	OF	-	28,04 ha	6,82%	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX törvény.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Természetvédelmi kezelési terv a területre vonatkozóan nem áll rendelkezésre.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat közgyűlésének 13/2010.(IX.17.) önkormányzati rendelete Hajdú-Bihar megye területrendezési tervéről.

Bojt Község Önkormányzatának 9/2011. (VII. 29.) rendelete a településszerkezeti-, szabályozási tervről és a helyi építési szabályozásról - módosítás (egységes szerkezetben).

Gáborján Község Önkormányzatának 10/2004 (VIII.12.) rendelettel jóváhagyott 3/2015. (IV.29), 7/2015. (VII.16.), 12/2010. (XII.22), 12/2011. (VIII.31.), 15/2011. (XII.12.), 13/2016. (XI.24.), 6/2017. (III.13.) számú rendelettel módosított helyi építési szabályzata egységes szerkezetben.

1.7.3. Körzeti erdőtervek

Körzeti erdőterv: Hajdúhát-Bihari erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (érvényes: 2012.01.01 – 2021.12.31.) Törzskönyvi szám: 7007/14/2010. Kelt: 2012. december

1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

Lányi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület a Tiszántúli Vadgazdálkodási táj Körös-Berettyói tájegységbe tartozik. A tájegység vadgazdálkodására a Tiszántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 13/2018. (VII. 3.) AM rendeletben foglaltak az irányadóak.

Kismarja-Berettyó Vadásztársaság (vadgazdálkodási egység kódszáma: 09-904650-105) Vadgazdálkodási üzemterve érvényes: 2037. február 28-ig. Jóváhagyó határozat ügyiratszám: HB-03/FM/05255-9/2019.

Petőfi Vadásztársaság (vadgazdálkodási egység kódszáma: 09-904760-105) Vadgazdálkodási üzemterve érvényes: 2037. február 28-ig. Jóváhagyó határozat ügyiratszám: HB-03/FM/0300-1/2019.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

Nyilvántartott halgazdálkodási terület nem található a tervezési területen.

1.7.6. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

2-15 Berettyó alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terve – Közreadta a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság. Elfogadás dátuma: 2016. április. Érvényes: 2027-ig.

(<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149> alapján)

1.7.7. Egyéb tervek

Nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*) fajmegőrzési terve. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Természetvédelmi Hivatal, 2004.

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H= nagy; M= közepes; L= kis jelentőségű)	Érintett terület aránya (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A09	intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	M	<20%	Pannon szikes sztyepppek és mocsarak (1530*): Az élőhelyek természetességének csökkenését, esetleg jellegzetes fajok eltűnését okozza.
				Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): Az intenzív legeltetés eltünteti azt a magas fűvű, színtezett vegetációt, ami megfelelő a rajzáshoz és a peterakáshoz.
N02	aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	M	13,23	Kisfésztkü aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>): A szikes mocsarak vízellátottsága jelentősen befolyásolja a virágzó tövek számát, ezáltal a hosszú távú fennmaradás esélyeit is.
				Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): A kiszáradó, elgyomosodó mocsarak nem felelnek meg a faj fenológiai sajátosságainak. Kevésbé intenzív a rajzás és a petézési hajlandóság is csökken. Ezek a faj állomány nagyságának csökkenéséhez vezetnek.
I02	egyéb idegenhonos inváziós fajok	L	3	Pannon szikes sztyepppek és mocsarak (1530*): Néhol megfigyelhető a fehér akác (<i>Robinia pseudo-acacia</i>), a keskenylevelű ezüstfa (<i>Elaeagnus angustifolia</i>), a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) és a vörös kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>) terjedése. Ezek a helyeken az említett fajok az élőhelyek degradációját okozzák.
A08	Gyepterület kaszálása vagy vágása	L	2,26	Nagy szikibagoly (<i>Gortyna borelii lunata</i>): A terület egészén azonos időben történő és különösen a nyár végi kaszálás szűkíti a nőstény egyedek petézési lehetőségeit.
K02	lecsapolás	H	84,41	Pannon szikes sztyepppek és mocsarak (1530*): A terület kiszáradását és a terület degradációját okozza.
				Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): A kiszáradó, elgyomosodó mocsarak nem felelnek meg a faj fenológiai sajátosságainak. Kevésbé intenzív a rajzás és a petézési hajlandóság is csökken. Ezek a faj állomány nagyságának csökkenéséhez vezetnek.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzések:

A Lányi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területté nyilvánításakor az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikkének (4) bekezdése alapján a terület természetvédelmi célkitűzései meghatározásra kerültek, valamint kiemelésre kerültek egyes jelölő értékek, amelyeket a kezelés során prioritásként kell kezelni. A Natura 2000 területek célkitűzései és prioritásai a területek hivatalos Natura 2000 adatlapjain találhatóak.

A természetvédelmi célállapot:

A megjelölt prioritások szerinti célállapot megvalósításakor arra kell törekedni, hogy a terület egyéb természetes, közösségi jelentőségű (de nem jelölő) élőhelyek kiterjedésének, karakterének, egységes táji megjelenésének, természetes biológiai sokféleségének fennmaradása is biztosítható legyen, különös tekintettel az ott előforduló, jelentős értéket képviselő védett fajok igényeire.

A célállapot eléréséhez rendelt célkitűzések:

- A meglévő, jó állapotú gyepek jelenlegi állapotának fenntartását, valamint a degradált gyepek helyreállítását célzó legeltetési/kaszálási rendszer kidolgozása, különös tekintettel a megfelelő sziki legelőkre jellemző társulások rövidfűvű állapotának biztosítására, és a kíméletesebb kaszálási- gyeptartási rendszerek honosítására és fenntartására.
- Amennyiben a legeltetés egyes, inváziós növényfajok állományait nem képes visszazorítani, gyomirtó kaszálás;
- Bolygatott területek gyomirtó kaszálása, irányított égetése;
- Belvízlevezető csatornák-árkok „wetland”-típusú szikes élőhelyeket lecsapoló hatásának lehetőség szerinti megszüntetése, mérséklése.

3.2. Kezelési javaslatok

A Natura 2000 területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések eléréséhez a terület egyes részei eltérő kezelést igényelnek, figyelembe véve az ott előforduló élőhelyeket, fajokat, és az ott jellemző gazdálkodási formákat. A kezelési, fenntartási, fajvédelmi,- és részben az élőhely-rekonstrukciós és fejlesztési javaslatokat ezért a Natura 2000 terület egyes lehatárolt részegységeire, az úgynevezett kezelési egységekre (KE) vonatkozóan rendszerezi a fenntartási terv (a kezelési egységek térbeli elhelyezkedését a 3.2.5. melléklet térképei mutatják be). A közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra vonatkozó kutatási és monitorozási javaslatokat a 3.2.4. fejezetben tárgyalja a fenntartási terv.

3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)

A kezelési javaslatok esetében élesen el kell választani a kötelező jellegű, jogszabályban előírt korlátozásokat, illetve az önkéntes vállalásokat. „A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő

rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

A Lányi-legelő Natura 2000 területen az előforduló élőhelyek, fontosabb fajok és gazdálkodási módok alapján 4 kezelési egység lehatárolása indokolt, amelyek térképi megjelenítését a 3.2.5 mellékletek fejezet mutatja be. A kezelési egységek lehatárolása a 2015-ben tapasztalt természeti adottságok alapján történt, 1:10.000 alapléptékben. A térképi lehatárolás léptékét figyelembe véve a kezelési egységek határai (különösen nem mesterséges vonalat, pl. szántó, csatorna határ követő egységek esetén) nem szigorúan véve rögzítettek, hanem 10-20 méteres átmeneti sávban értelmezhetők. A kezelések, beavatkozások gyakorlati tervezésénél emellett szükséges figyelembe venni, hogy a természeti adottságok, élőhelyek spontán változásai miatt a kezelési egységek egymáshoz viszonyított határai megváltozhatnak. A fentiek alapján tehát a kezelési egységek térbeli lehatárolása a fenntartási terv gyakorlati átültetése esetén áttekinthető, iránymutató jellegű információnak tekintendő, aminek pontosítását magán a területen, az adott időszak aktuális állapotának megfelelően kell elvégezni.

(a) Kezelési egység kódja: KE-1

(b) Kezelési egység meghatározása: Állattartó telephely és a hozzá tartozó bekerített terület. Összkiterjedés: 2,03 hektár.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók (U4).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC).
- Natura 2000 élőhelyek: -
- Érintett erdőrészek: -
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: -
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: szalakóta (*Coracias garrulus*), kis örgébic (*Lanius minor*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatot nem teszünk, a kezelési előírás-javaslatok lefedik a természetvédelmi célok megvalósulásához szükséges tevékenységeket és korlátozásokat.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Gyepek esetén a kötelezően betartandó előírásoknál a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Kormány _Rendelet előírásait, valamint a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról előírásait kell betartani.

b) Javasolt előírások:

- Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása. (GY107)
- Erősen fertőzött foltok sokkoló kaszálással történő kezelése évente legalább háromszor. (GY108)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merültek fel.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó egyetlen terület egy állattartó telep bekerített telephelye. A gyomok és inváziós növények [szerbtövis (*Xanthium*), parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), csattanó maszlag (*Datura stramonium*)] a szomszédos gyepekre is átjuthatnak, azok degradációját, természetességük csökkenését (pl. gyomosodás, egyes inváziós növények terjedése) okozhatják, ezért indokolt terjedésük megakadályozása.

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: Legelőként és/vagy kaszálóként hasznosított pusztai élőhelyek. Nagyrészt szikes gyepek, nádasok és mocsarak alkotják, de egyéb fátlan (jellegtelen) élőhelyek is a kezelési egység részei. A Natura 2000 területen a kijelölés alapjául szolgáló jelölő fajok és élőhelyek döntően ebben a kezelési egységben található területeken fordulnak elő. Összkiterjedésük: 371,08 hektár. A kezelési egység átfed országos jelentőségű védett természeti területtel.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): cickóros puszták (F1b), szikes rétek (F2), kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek (F3), nem zsombékoló magassásrétek (B5), zsiókás, kötő kákás és nádas szikes vizű mocsarak (B6), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC), jellegtelen üde gyepek (OB).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): ürmöspuszták (F1a), üde és nedves cserjések (P2a), galagonyás-kökényes-borókás cserjések (P2b), nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok (S7), löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a), nem őshonos fafajok spontán állományai (S6), nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások (B1a).
- Natura 2000 élőhelyek: pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*), síksági pannon löszsztyeppék (6250*).
- Érintett erdőrészek: -

- Érintett közösségi jelentőségű fajok: nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), kiskészű aszat (*Cirsium brachycephalum*)
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: szalakóta (*Coracias garrulus*), kis örgébics (*Lanius minor*), sziki kocsord (*Peucedanum officinale*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslat a rendezetlen tulajdonviszonyok megszüntetése. Az osztatlan közös tulajdon nem teszi lehetővé a természetvédelmi célok megvalósítását.

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges figyelembe venni.

b) Javasolt előírások:

- Felázott talajon munkavégzés nem megengedett. (GY14)
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. (GY22)
- Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal. (GY59)
- Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék. (GY67)
- Legeltethető állatfaj: juh. (GY68)
- Legeltethető állatfajok: lófélék (ló, szamár). (GY70)
- Évente az időjárási viszonyoknak és a gyep állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása. (GY79)
- A széna összegyűjtése és eltávolítása a területről a kaszálást követő 2 héten belül. (GY86)
- A gyepterület kaszálása, szárzúzása esetén minimum 10 cm-es fűtarló biztosítása. (GY92)
- Tisztító kaszálás csak az inváziós gyomnövényekkel fertőzött foltokon lehetséges. (GY104)
- A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el. (GY116)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges. (GY117)

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Javasoljuk a kezelési egység részét képező kisebb csatornák lecsapoló hatásának vizsgálatát és ennek ismeretében akár vízvisszatartást segítő vízügyi beavatkozás kezdeményezését is (pl: műtárgyak építése/felújítása).

(h) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merültek fel.

(i) Kezelési javaslatok indoklása:

Az érintett gyepterületek fenntartásához nélkülözhetetlen azok legelőként és/vagy kaszálóként történő hasznosítása. A területileg illetékes nemzeti park igazgatósággal egyeztetett állatfajokkal/állatfajtákkal történő legeltetési sűrűség, illetőleg az egyeztetett kaszálási tervnek megfelelő módon kivitelezett kaszálás a kezelési egység területén található gyepek hosszú távú fenntartását, illetőleg a gyomosodó gyeppragmentumok természetközeli állapotba kerülésének elősegítését hivatott biztosítani. A kezelési egységen belül megvalósuló vízvisszatartást segítő vízügyi beavatkozások a KE-2 kezelési egységhez tartozó, pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) közösségi jelentőségű élőhelyet gazdagító cickóros szikes gyepek, szikes rétek, valamint őszirózsás sziki magaskórósok vízgazdálkodását is kedvezően befolyásolná, de elsősorban a pusztai mocsarak vízellátottságát javítaná. Az élőhely-kezelési módszerek körében a területileg illetékes nemzeti park igazgatóság által jóváhagyott kaszálási terv és a legeltetési terv végrehajtása, valamint a cserjésedés megakadályozása a jelölő nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*) élőhelyének, mint a közösségi jelentőségű pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) élőhely hosszú távú védelmét, fenntartását biztosítja. A faj élőhelyén, a pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) közösségi jelentőségű élőhelyekhez sorolható sziki kocsordos gyepeket nem kell mindenáron évente kaszálni, de 3 vagy 4 éves rotációban szükséges. A sávos kaszálás javasolt, mely maximálisan a terület 1/3-át érinti, 3 éves forgó alkalmazásával (vagy esetleg 1/4-ét, 4 éves ciklusokban). Tekintettel arra, hogy a nőtény lepkék füvek hüvelyébe petéznek, ezért a gyeppégszének tavaszi/kora nyári kaszálása, és a széna összegyűjtése a fiatal hernyók pusztulását, míg az élőhely késő őszi kaszálása a peték megsemmisülését eredményezné. Továbbá a nőtény példányok leginkább 25-45 cm magasságú – azaz kellően vastag, és erős szárú – füveket választanak a peterakáshoz, ezért a nyár derekán/végén végrehajtott kaszálás sem támogatható akkor, ha a növényzet legalább a rajzási időszak kezdetéig (időjárási körülményektől függően szeptember végéig/október elejéig) nem nő meg ilyen magasságúra. A kezelési egység azon részterületén, ahol a faj tápnövénye él, a kaszálást kizárólag a következő időszakban javasoljuk engedélyezni: július 1. – augusztus 20. A magas fűtarlóval történő kaszálás után gyorsabb a növényzet regenerálódása és hamarabb helyreáll az imágók számára optimális, magasabb fűvű élőhelyi struktúra. A nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) védelme szempontjából a legeltetés előtérbe helyezése indokolt a kaszálással szemben, de a két alapvető gyeppgazdálkodási mód kombinálásával a gyepterületek hosszú távú megőrzése és a faj védelme is megoldható.

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása: Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, erdőművelés alatt álló területek. Főként nemesnyár ültetvények. Egy esetben fiatal kocsányos tölgy telepítés, egy esetben egy sikertelen telepítés után kialakuló cserjés (nem megfelelően záródott faállomány), egy esetben pedig jellegtelen vizes élőhely, erdei tisztás (nyílt mocsári vegetáció). Ebbe a kezelési egységbe tartozik még 3, főleg tájidegen fafajokból álló élőhely. Ezek erdőművelés alatt állnak, de az Erdőállomány Adattárban nem szerepelnek. Kettő ezek közül fásításnak minősül, mert területük a 0,5 hektárt nem haladja meg. A kezelési egységbe nem tartoznak bele azok a gyepterületen lévő kis területű faállományok (jellemzően akácok), amelyek művelési ága is gyepp. Utóbbi területek a 2009. évi XXXVII. törvény értelmében fásításnak minősülnek, így lehetőség van a legeltetésükre is, emiatt ezek a kis területű faállományok a KE-2 kezelési egységbe kerültek. Összkiterjedésük: 15,43 hektár. A kezelési egység átfed országos jelentőségű védett természeti területtel.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): nemesnyárasok (S2), őshonos fafajú fiatalosok (P1), jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): jellegtelen üde gyepek (OB), galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b), akácültetvények (S1), nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok (S7), kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek (F3).
- érintett erdőrészek: Bojt 19A, 28A, Gáborján 56A, 56B, 57A, 57B.
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: Bojt 19A, 28A.
- Natura 2000 élőhelyek: pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*).
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: nagy szikibagoly (*Gortyna borellii lunata*)
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: szalakóta (*Coracias garrulus*), kis örgébcics (*Lanius minor*), sziki kocsord (*Peucedanum officinale*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatot nem teszünk, a kezelési előírás-javaslatok lefedik a természetvédelmi célok megvalósulásához szükséges tevékenységeket és korlátozásokat.

Ezek a területeken a körzeti erdőtervnek megfelelő gazdálkodás folytatható, a felújítások során azonban a természetvédelmi célkitűzéseknek az intenzíven terjedő fajok arányának csökkentése felel meg, illetve törekedni kell arra, hogy az egyéb keménylombos fajok közül a hazai, termőhelyhonos fajokat alkalmazzák az elegyítésekben. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság törekvése alapján fokozatosan történik az erdészeti üzemtervben nem szereplő állományok visszaszorítása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- Védett természeti területen fekvő erdők esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.
- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezései.
- Magántulajdonban lévő erdők esetén a „VP4—12.2.1-16 – Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” VP felhívás.
- Érvényes körzeti erdőterv: Hajdúhát-Bihari erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (érvényes: 2012.01.01 – 2021.12.31.) Törzskönyvi szám: 7007/14/2010. Kelt: 2012. december 20.
- A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.

b) Javasolt előírások:

- A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökerdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés. (E03)/Javasolt a nemesnyaras állományok véghasználatát követően a kocsányos tölgyvel (elegyfajok kíséretében) történő felújítás elvégzése, majd a kialakuló erdőállománynak az örökerdő üzemmóddal való fenntartása./
- Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése. (E05)
- A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. (E12)
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős, vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18)
- A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása. (E27)
- Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése. (E33)
- Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal. (E51) /Alkalmazandó fő fafaj a kocsányos tölgy (*Quercus robur*); elegyként: mezei szil (*Ulmus minor*), tatárjuhar (*Acer tataricum*), mezei juhar (*Acer campestre*), szürke nyár (*Populus canescens*), magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), gyertyán (*Carpinus betulus*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), vadkörte (*Pyrus pyraster*), vadalma (*Malus sylvestris*)/
- Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (E54)
- Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágy- és fásszárúak továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás) történő megakadályozása.(E83)
- Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével. (E94)

Szóró, szóó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Javasoljuk a jelenleg nemesnyár alkotta ültetvényerdők véghasználatát követően kocsányos tölgyvel (elegyfajok kíséretében) elvégezni a felújítást. Ez szerkezetátalakításnak minősül, mely az érintett erdőtagokban élőhelyrekonstrukciós tevékenység folytatását jelenti. Javasoljuk megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a kezelési egység területén található csatornák drénező - szárító hatása milyen módon (pl. zsilip, fenékküszöb építés) lenne mérsékelhető.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merültek fel.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe túlnyomó részben nemesnyár ültetvények tartoznak. A Natura 2000 területhez tartozó gáborjáni nemesnyárasok azt a közel 10 hektáros kaszálót veszik körül, ami a Natura 2000 területen belül a nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*) egyetlen élőhelye. A nemesnyár vágásfordulója és művelésmódja nem teszi lehetővé, hogy a lepke tápnövényének számító sziki kocsord (*Peucedanum officinale*) megtelepedjen és terjedjen az erdei tisztásokon. A nemesnyár célállomány kocsányos tölgy célállománnyá módosítása és az elsődleges rendeltetés megváltoztatása (faanyagtermelés helyett természetvédelmi) lehetővé teszi a terület erdőművelésben tartását, de egyben lehetőséget adna a faj tápnövényének, a sziki kocsordnak (ezáltal a nagy szikibagolynak is) az erdei tisztásokon való elterjedésre. A gyepterület és az erdő határán létrejövő ökotonok nagyban növelnék a jelölő faj állományának stabilitását. Az önkéntesen vállalható előírás-javaslatok jelenleg is összhangban vannak az erdőtervben szereplő tervekkel. A területre vonatkozó 2012-ben készült „Natura 2000 elővizsgálati dokumentáció” (HBM Kormányhivatal Erdőgazdálkodási Főosztály – HNPI) előírásai szintén összhangban vannak az itt szereplő javaslatokkal. A kocsányos tölgy (mint főfafaj) alkalmazása az erdőfelújítás során lehetőséget ad majd a területen természetesnek tekinthető sziki-erdőssztyepptölgyesek kialakulására.

(a) Kezelési egység kódja: KE-4

(b) Kezelési egység meghatározása: Szántóterületek. Jellemzően a Natura 2000 terület peremén, a lényegében egy tömböt alkotó gyepterület szélén jelennek meg. Gyenge termőképességű szikes, vízállásos területek. Összkiterjedésük: 22,53 hektár. A kezelési egység átfed országos jelentőségű védett természeti területtel

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák (T1), fiatal parlag és ugar (T10).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): -
- Natura 2000 élőhelyek: -
- Érintett közösségi jelentőségű fajok: -
- Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatot nem teszünk, a kezelési előírás-javaslatok lefedik a természetvédelmi célok megvalósulásához szükséges tevékenységeket és korlátozásokat.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Kezelési jellegű kötelezően betartandó előírások a kezelési egységre vonatkozóan nincsenek.

b) Javasolt előírások:

- Fokozottan védett, földön fészkelő madárfaj fészkének, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve kaszálás azonnali felfüggesztése, majd haladéktalanul a működési

terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése. A gazdálkodó értesítésétől számított 3 munkanapon belül az igazgatóság tájékoztatja a gazdálkodót a kaszálásra, illetve betakarításra vonatkozó feltételekről. Amennyiben a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, akkor a megkezdett munkavégzés a többi előírás figyelembevételével folytatható. (SZ07)

- Rovarölő szerek nem alkalmazhatók. (SZ25)
- Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. (SZ26)

Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel, a megjelenő inváziós növényfajok irtása. (SZ55). (Magyarázat: lásd az „élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés” bekezdésben és a 3.2.2. fejezetben)
/Megjegyzés: inváziós növények: parlagfű, szerbtövis/

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Javasoljuk az elszántott rét vagy legelő művelési ágú területeken az eredeti művelési ág helyreállítását. Elsődlegesen a Bojt 0106/1a helyrajzi szám érintett, ahol egy 0,64 hektáros elszántás csökkenti a füves élőhelyek kiterjedését. Javasoljuk továbbá a szántók füves élőhelyé alakítását. Erdőtelepítés nem javasolt.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merültek fel.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Az elszántások a rét/legelő művelési ágú gyepterületek kiterjedését csökkentik. Potenciális vegetációjuk részben a pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*), részben pedig pannon löszgyepek lennének, tehát a lucernavetést követő spontán gyepesedéssel az érintett közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedésének növekedése lenne elérhető. Amíg az elszántások és a szántók gyepesítése nem történik meg, szükséges az érintkező gyepterületek állapot romlásának megakadályozása érdekében az önkéntesen vállalható előírások betartása. A gyenge termőképességű szántók gyepterületté történő átalakítása egyben a mezőgazdasági termelés gazdasági optimalizálását is jelentheti. Ezt a véleményünket erősíti, hogy a térképezés évében a szántók jelentős része parlag és ugar volt.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatokat a dokumentáció 3.2.1. fejezetben, a kezelési egységekre vonatkozó kezelési javaslatokkal egységes szerkezetben tárgyalja. Az élőhelyrekonstrukciós javaslatok összefoglalóan a következők:

KE-2: Javasoljuk a kezelési egység részét képező kisebb csatornák lecsapoló hatásának vizsgálatát és ennek ismeretében akár vízvisszatartást segítő vízügyi beavatkozás kezdeményezését is (pl: műtárgyak építése/felújítása). A pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) közösségi jelentőségű élőhelyek vízellátottságának javulásához járulna hozzá az intézkedés.

KE-3: Javasoljuk a jelenleg nemesnyár alkotta ültetvényerdők véghasználatát követően kocsányos tölgyel (elegyfajok kíséretében) elvégezni a felújítást. Ez szerkezetátalakításnak minősül, mely az érintett erdőtagokban élőhelyrekonstrukciós tevékenység folytatását jelenti. Javasoljuk megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a kezelési egység területén található csatornák drénező - szárító hatása milyen módon (pl. zsilip, fenékküszöb építés) lenne mérsékelhető. A pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) közösségi jelentőségű élőhelyek vízellátottságának javulásához járulna hozzá az intézkedés. A kocsányos tölgyel

történő felújítás a jelölő fajnak számító nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*) elszigeteltségét és sebezhetőségét mérsékelné a Natura 2000 területen.

KE-4: Javasoljuk az elszántott rét vagy legelő művelési ágú területeken az eredeti művelési ág helyreállítását. Javasoljuk továbbá a szántók füves élőhelyé alakítását. A lucernavetést követő spontán gyepesedéssel a pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) élőhely kiterjedésének növekedése lenne elérhető.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A tervezési terület jelölő fajainak védelme alapvetően az élőhelyek megfelelő kezelésén keresztül biztosítható, a 3.2.1. fejezetben részletezett élőhelykezelési javaslatok alapján. Specifikus fajvédelmi intézkedések nem indokoltak.

Itt egy rövid felsorolást adunk a kezelési egységek által érintett jelölő fajokról.

KE-2: nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), kiscsészke (*Cirsium brachycephalum*)

KE-3: nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*)

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében a területen monitorozás nem zajlik.

A tervezés alapját jelentő 1:10.000 léptékű élőhelyterképezés, illetve a jelölő fajokra vonatkozó botanikai és zoológiai felmérés 2015-ben készült el a teljes területre nézve. A további kutatás és monitorozás tekintetében a 2015-ös felmérés eredményeit célszerű alapállapotnak tekinteni.

A jövőben szükséges a területen a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedésének és természetességének, valamint a jelölő fajok állományának nyomon követése.

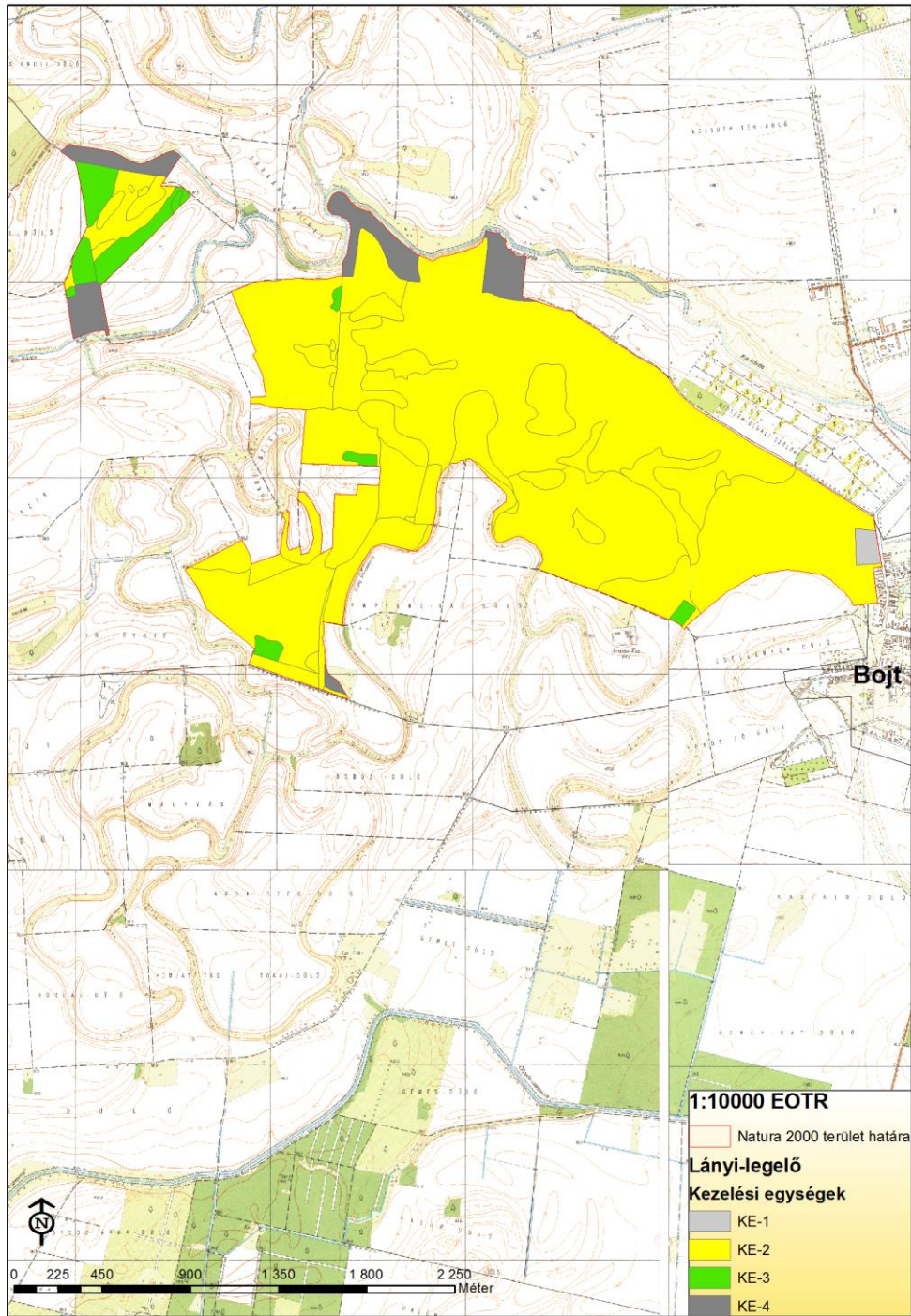
A jelölő élőhelyek monitorozására javasolható 10 évente az NBmR protokoll szerinti élőhelyterképezés elvégzése. Az élőhelyek ennél ritkábban végzett monitorozása vélhetőleg nem ad megfelelő lehetőséget az esetlegesen beinduló negatív folyamatok megváltoztatását célzó idejében történő beavatkozásra. Javasolt a jelölő élőhely (1530* - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak) állományainak változását is egy-egy mintavételi helyen monitorozni, erre alkalmas módszer a közösségi jelentőségű gyepekre vonatkozó módszertan.

A jelölő lepkefajok [nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)] állományainak monitorozása NBmR protokoll szerint végezhető, 10 évente.

A jelölő kiscsészke (*Cirsium brachycephalum*) állományának monitorozása 10 évente végezhető.

3.2.5. Mellékletek

A gazdálkodáshoz és egyéb területhasználathoz köthető kezelési egységek megjelenítése.

A tervezési terület kezelési egységei. 2016.12.16.

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A terület egy része (337,11 ha) a Bihari-sík Tájvédelmi Körzet (kiterjedése 17095 ha) része (4/1998. (II. 20.) KTM rendelet a Bihari-sík Tájvédelmi Körzet létesítéséről).

A tervezési terület nem érint különleges madárvédelmi területet.

A tervezési terület az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetének (92,82%), illetve az ökológiai folyosó övezetének (6,82%) része.

A fent hivatkozott Natura 2000 területen belül országos jelentőségű védett természeti terület a lápként oltalmat élvező „ex lege” védett terület is, melyre a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozik.

A tervezési terület jelentős része (62,3%) a Magyar Állam tulajdonában és a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában van. A terület többi része magántulajdonban található.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő, haszonbérleti szerződés keretében hasznosított területek hasznosítása során be kell tartani a haszonbérleti szerződésben foglalt előírásokat.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszerek

Bevezetés

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végeztével – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. és 2022. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti években a

KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2023-tól indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetőek el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrésztlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírascsoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők [pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához], más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

A jelenleg hatályos Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer 2014. évi adatok alapján a Lányi-legelő különleges jelentőségű természet-megőrzési terület Bojt közigazgatási

területeket érintve több fizikai blokkban található. A fizikai blokkok területnagyságának megközelítőleg 98,54 %-a mezőgazdaságilag támogatható területre esik, melyre agrártámogatás igényelhető.

Az azonosítók évenként változnak, így a táblázat csak tájékoztató jellegű. A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) legfrissebb adatai a <https://www.mepar.hu/> honlapon érhetők el.

A fizikai blokkban gazdálkodó mezőgazdasági termelők számára az alábbi agrártámogatási források érhetőek el:

MEPAR Blokkazonosító	teljes terület (ha)	támogatható terület (ha)	KAT
L9MVH-2-11*	426,14	419,93	KAT20
L9DNH-L-11	49,83	38,78	-
L9A8H-4-11	60,94	55,22	-
L7LNH-Q-11	47,00	46,00	-
LFNN2-T-17	23,29	13,22	-

* Az adott MEPAR-blokknak nem a teljes területe fed át a Natura 2000 terület területével.

A fizikai blokkban gazdálkodó mezőgazdasági termelők számára az alábbi agrártámogatási források érhetőek el:

Egységes területalapú támogatás (SAPS):

A támogatás mértékéről évente a vidékfejlesztésért felelős miniszter dönt miniszteri rendeletben. A támogatás igénybevételének feltétele, hogy a gazdálkodó maradéktalanul tartsa be az 50/2008. (IV.24.) FVM rendeletben foglaltakat, amely a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti állapot feltételrendszereit tartalmazza.

2015-től önállóan nem, csak a zöldítés támogatással együtt igényelhető.

Zöldítés támogatás:

A zöldítés keretében elnyert támogatási összeget kifejezetten az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra kell fordítani. Elsődleges célja, hogy a mezőgazdasági tevékenységet végzők egyre nagyobb mértékben járuljanak hozzá a mezőgazdaság alapját is képező környezet és természeti erőforrások megőrzéséhez.

A zöldítés három különböző gyakorlat összessége: állandó gyepterületek fenntartása; terménydiverzifikáció (azaz a növénytermesztés diverzifikálása, változatosabbá tétele), illetve az ökológiai jelentőségű területek kijelölése (EFA). A zöldítés három gyakorlata nem minden esetben különül el egymástól.

Fontos, hogy a zöldítés támogatást csak az egységes területalapú (SAPS) támogatással érintett területek után lehet igényelni.

Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (VP-4-10.1.1-15 és VP-4-10.1.1-16.) :

Középhosszú távú támogatási rendszer, melynek feltételeit a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázat szabályozza. A támogatás fő céljai a vidéki területek fenntartható fejlődésének támogatása, a környezet állapotának megőrzése és javítása, a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése, környezetvédelmi szolgáltatások biztosítása, a természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló mezőgazdasági gyakorlat erősítése. Kiemelten kívánja továbbá támogatni a biodiverzitás megőrzését a természetes életkörülményeik között (a gazdaságban), a természet, a víz, és a talaj védelmét a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakításával, a környezettudatos gazdálkodás és fenntartható tájhasználat kialakításával.

Kötelező földhasználati előírások ellenértékéként igényelhető kompenzációs jellegű kifizetések:

A Natura hálózat gyep hasznosítású területeire a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól értelmében speciális földhasználati előírások vonatkoznak, melyek betartása többletköltséget, illetve bevételkiesést jelentenek a gazdálkodók számára. A Vidékfejlesztési Program keretében pályázható „VP4-12.1.1-16. - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” kompenzációs támogatás ezeknek a többletköltségeknek, valamint kieső bevételeknek az ellentételezésére szolgál.

Ehhez hasonlóan létezik a Vidékfejlesztési program keretében erdős területekre vonatkozó „VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” támogatás is. A Natura 2000 irányelveket érvényre juttató jogszabályok végrehajtásával érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, magánjogi tulajdonban lévő Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz a felmerülő költségek és jövedelem kiesés ellentételezésére az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően évente, változó összegű kompenzációs támogatás igényelhető.

Erdő-környezetvédelmi kifizetések:

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „VP4-15.1.1-17 - Erdő-környezetvédelmi kifizetések” pályázat célja a tudatos erdő-környezetvédelmi gazdálkodási módok elterjesztése, a fafajok adaptációs készségének növelése, az egyes területeken az erdőtípus, fafaj-összetétel, illetve gazdálkodási mód megváltoztatása. A kiírás alapján kizárólag magánjogi erdőgazdálkodó és települési önkormányzat kaphat támogatást a jogerős erdőtervvel rendelkező, Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőrészletben történő örökérvényű erdőgazdálkodásra, erdőállományok kézimunka igényes ápolására, illetve természetkimélő anyagmozgatásra.

Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása:

A „VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO 15) és VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO 18)” pályázat célja egyrészt a konvencionális területek ökológiai művelés alá vonásának ösztönzése, másrészt az ökológiai művelésbe vont területeken a gazdálkodási mód fenntartása, melynek feltételeit a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázat szabályozza.

Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása:

A VP5-8.2.1-16 számú felhívás célja a fásítások, mezővédő erdősávok rendszerének kialakítása, fás legelők területének növelése a jelenlegi erdőzónában és az alföldi erdőssztyepp területeken, hozzájárulva a mezőgazdasági és az állattenyésztési termelékenység növeléséhez.

Erdősítés támogatása:

A VP5-8.1.1-16 számú célja a klímaváltozás hatásainak csökkentése, a szél és vízerózió elleni védekezés, valamint a faanyag, mint környezetbarát nyersanyag és megújuló energiaforrás iránti növekvő igény kielégítése érdekében az erdőterület növelésének támogatása.

Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások:

A VP5-8.5.1.-16 számú felhívás a meglévő erdő természetességi állapotához képest magasabb természetességi állapotú, vagy a sarjeredetű állomány helyett magasabb ökológiai értékű, legalább azonos természetességű, nem sarj eredetű állomány létrehozását kívánja

előmozdítani.

Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése:

A VP4-15.2.1.1-16 számú felhívás célja a klíma rezisztens fajok biztosítása, fajokunk evolúciós potenciáljának fenntartása a genetikai változatosság megőrzése a fajok alkalmazkodóképességének érdekében.

Erdészeti, genetikai erőforrások fejlesztése:

A VP4-15.2.1.2.-17 számú felhívás célja a magyarországi erdészeti fajok genetikai erőforrásainak megőrzésével a meglévő genetikai változatosságot, mint az alkalmazkodóképesség alapját és fajokunk evolúciós potenciálját hosszútávon megvédeni és fenntartani.

Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése:

A VP5-8.3.1-17 számú erdőgazdálkodás biztonsága érdekében szükséges fokozott figyelmet fordítani az erdőtüzek kialakulásának megelőzésére – a pályázati felhívás ehhez biztosít megfelelő támogatást.

Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása:

A VP5-8.4.1.-16 számú támogatás célja az erdőtüzek vagy egyéb természeti katasztrófák – az éghajlatváltozással összefüggő eseményeket is beleértve és a katasztrófaesemények által károsított erdőgazdálkodási potenciál helyreállítása.

Erdei termelési potenciál mobilizálást szolgáló tevékenységek:

A VP5-8.6.2-16 számú felhívás célja az erdők gazdasági értékének növelése olyan erdészeti beavatkozásokkal, amelyek által az erdők nagyobb mértékben képesek ellátni gazdasági értékteremtő funkcióikat.

Ide kell érteni azokat a beavatkozásokat is, amelyek hatásai nem azonnal, hanem a jövőben várható fahasználatok során tapasztalhatók.

Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése:

A VP4-8.5.2.-17 számú felhívás célja, hogy a magyar erdők közjövőkének ingyenes elérhetőségének lehetősége jelentősen bővüljön.

Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások:

A VP5-8.6.1-17 számú felhívás célja az erdőgazdálkodás hatékonyságának javításához és a természetközeli erdőgazdálkodási módok elterjedéséhez szükséges eszközök és géppark kialakításának ösztönzése, valamint az erdei termékek és melléktermékek gazdasági hasznosításához szükséges elsődleges feldolgozást szolgáló gépek és berendezések biztosítása, beleértve a lokális megújuló energiarendszer kiszolgálást, faipari feldolgozás előkészítését szolgáló gépeket, technológiát is.

Nem termelő mezőgazdasági beruházások:

A Vidékfejlesztési Program keretében a „VP4-4.4.1-16. - Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások” pályázat alapján támogatás vehető igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, ez által növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez.

Természeti hátránnyal érintett területek támogatása:

A Vidékfejlesztési Program keretében a „VP4-13.2.1-16. – Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken” pályázat alapján, támogatásban azok a gazdálkodók vehetnek részt, akik a 1257/1999/EK tanácsi rendelet 19. cikke alapján meghatározott területen mezőgazdasági tevékenységet folytatnak. A támogatás jövedelem-kiegészítést biztosít a hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területeken a terület igényeihez igazított mezőgazdasági tevékenységet fenntartó gazdálkodók részére.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Kifejezetten Natura 2000 területekre jelenleg a Natura 2000 gye- és erdőterületekre vonatkozóan létezik kompenzációs kifizetés. Látható azonban, hogy jelenleg nincsen hatályban szántó és halastó művelési ágú, valamint egyéb természetvédelmi szempontból fontos élőhelyre kidolgozott földhasználati előírás, illetve ez alapján kompenzációs kifizetés. Ebből adódóan ezekre a területekre csupán az egyéb földhasználati korlátozások (nitrát területekre, védett területekre vonatkozó) vannak érvényben, speciális faj- és élőhelyvédelmi intézkedések nincsenek.

A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó jelenlegi földhasználati előírások általános értelemben olyan gyephasználatot támogatnak, amely országos léptéket tekintve általában szükségesek a gyepek természetességének megőrzéséhez. Ugyanakkor általánosságukból következően nem képesek kezelni olyan helyi és speciális problémákat, amelyek éppen a jelölő értékek miatt fontosak, egyes kivételes esetekben akár ellent is mondhatnak a Natura 2000 célkitűzéseknek. A fenntartási terv egyik szerepe éppen azoknak a lokális kezelési feladatoknak a meghatározása, amelyek támogatási rendszerbe való beépítése a Natura 2000 célkitűzések szempontjából szükséges.

A jelenlegi agrártámogatási rendszer további javítása érdekében javasolható, hogy támogatást lehessen igényelni olyan mezőgazdaságilag nem hasznosított területeken, ahol néhány fontos beavatkozással jelentős természeti értékek fenntartását lehet elősegíteni (pl. invazív növények irtása, vízelvezetés megszüntetése stb.) Ezek többnyire olyan élőhelyek, ahol épp a gazdálkodás hiánya teszi lehetővé a közösségi jelentőségű értékek fennmaradását.

Mivel ezek a területek rendszerint nem támogatható területrészek, így a támogatható terület maximalizálása érdekében a gazdálkodók gyakran eltüntetik a szegélyvegetációt, cserjéseket, kaszálják az értéktelen szénát adó, vagy vízállásos területeket is, amelyeken korábban nem folytattak intenzív jellegű gyepgazdálkodást. Ez a helyzet úgy javítható, ha agrártámogatás lesz igényelhető a nem művelt területekre, azaz nemcsak a kivett művelési ágú területekre, hanem a művelés alatt álló területek egyes részterületeire is.

Az erdőterületek vonatkozásában a jelenlegi természetvédelmi szempontokat elősegítő támogatási rendszer szinte kizárólag magán erdőgazdálkodók számára elérhető. Támogatás igénybevételére nem jogosult önkormányzat, költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben a Magyar Állam tulajdoni hányada eléri vagy meghaladja az 50%-ot. Szükséges lenne ezért olyan támogatási formákat és konstrukciókat kidolgozni és alkalmazni, amelyek állami erdőkben is lehetővé tesznek bizonyos – erdőgazdálkodási, továbbá nem is okvetlenül az erdőgazdálkodás szűken vett körén belül értelmezhető, de erdőterületen történő – beavatkozásokat.

A Natura 2000 területek közötti koherencia biztosítása érdekében fontos lenne a természeti területek és az ökológiai hálózatba tartozó területek kedvező állapotának megőrzése a Natura 2000 területeken kívül is. A fenti problémára megoldás lehet, ha a természetvédelmi szempontból értékes, de gazdaságosan nem művelhető területek is legalább minimális

mértékben támogathatóak lennének, ezáltal nem lennének teljesen haszontalanok a tulajdonosok, földhasználók számára.

A támogatási rendszer kialakítása során figyelembe kellene vennie a támogatásra benyújtott terület természetvédelmi értékességét, sajátos ökoszisztéma szolgáltatásait, az ott megtalálható, elkülönülő élőhelyfoltok természetességi értékét és a jó természetességű területeken vagy részterületeken azoknak a fennmaradását segítő gazdálkodást, vagy akár a „nem beavatkozást” kellene ösztönözni, az inváziós fajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területre a természetvédelmi célkitűzések megvalósításával kapcsolatos pályázat nincs folyamatban, sem tervezési fázisban.

3.3.3. Egyéb

A tervezési területre nincs egyéb javaslat.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Ld. a 3.4.2. pont alatti táblázatban.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Felhasznált kommunikációs eszközök:	Kommunikáció címzettjei:	Időpont, helyszín	Egyéb információ
Egyeztető fórum	<ul style="list-style-type: none"> • gazdálkodók • a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói • a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok • egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság 	2017.02.14. (Bojt)	Résztevők száma: 12
Önkormányzati közzététel	<ul style="list-style-type: none"> • gazdálkodók • a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói • a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok • egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság 	2017.02.06-16. (Bojt, Gáborján)	Kifüggesztés darabszáma: 2
Honlap	<ul style="list-style-type: none"> • gazdálkodók • a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói • a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok • egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság 	2017.01.30-tól meghatározott ideig letölthető volt.	http://www.emisszio.hu/n2
Érintettek levélben vagy e-mailben	<ul style="list-style-type: none"> • a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok 	2017.02.02-09. között	Kiküldött értesítések darabszáma: 122

Felhasznált kommunikációs eszközök:	Kommunikáció címzettjei:	Időpont, helyszín	Egyéb információ
történő megkeresése és tájékoztatása			levél + 125 e-mail

A kommunikáció szervezése, lebonyolítása, tartalma:

1. Az egyeztető fórum időpontjának és helyszínének egyeztetése megtörtént az érintett szakmai tervezőkkel, természetvédelmi örökkel és a tájegységvezetővel, valamint a fórum helyszínének otthont adó Bojt község Polgármesteri Hivatalával (2017. január).
2. A fenntartási terv letölthetővé vált és a véleményezhetőségről cikk jelent meg a kommunikációban résztvevő E-misszió Egyesület honlapján (2017.01.30.).
3. Az érintett önkormányzatok (Bojt, Gáborján) 2017.02.06-16. között 10 napra kifüggesztették a fenntartási tervet.
4. Az érintettek jelentős köre a fenntartási terv társadalmi egyeztetésének folyamatáról, a tervek véleményezhetőségéről, a véleményezés módjairól és határidejéről postai levélben (és/vagy e-mailben) értesítésre került. Az értesítő levelek célcsoportok szerinti egyedi összeállítással kerültek kiküldésre (2017.02.02-09. között) és tartalmazták a véleményezéshez szükséges információkat (terület kód, név, érintett települések, véleményezési határidők, egyeztető fórum időpontja stb.). A címzettek köre, az értesítés módja, a tőlük érkezett válaszok, valamint a rájuk adott tervezői válaszok a 4. sz. mellékletben található.
5. Az érintettek felé meghirdetett időpontban és helyszínen, 2017.02.14-én 15:00 órai kezdéssel, Bojt község Községi Ház-Teleházában (4114 Bojt, Ady E. u. 4.) az egyeztető fórum megtartásra került, melyről emlékeztető és fotódokumentáció készült. A fórumon 12 fő vett részt.
6. A beérkezett véleményeket és észrevételeket a kommunikációban közreműködő szakértő összefoglalta, és a tervkészítő, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részére eljuttatta.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Társadalmi egyeztetést követően 15 címzett részéről érkezett visszajelzés a Natura 2000 fenntartási tervvel kapcsolatban. A legtöbb véleményt megyei szervek küldték meg. Emellett voltak országos, régiós, megyéken túlnyúló hatáskörű szervek, önkormányzatok, magántulajdonos, vadásztársaság, környezet-és természetvédelmi civil szervezet is a véleményezők között. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részt vett a fenntartási terv egy részének elkészítésében. A legfontosabb beérkezett vélemények a 3.4.3.1. táblázatban láthatóak.

3.4.3.1. A legfontosabb beérkezett vélemények:

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen [állami főépítész] (- a terv nem tartalmaz megállapításokat az épített környezetre, nem derül ki, hogy vannak-e ilyenek a	levélben	Részben	KE-1 kezelési egység éppen azért lett leválasztva külön kezelési egységként, mert itt meghatározó az épített környezet, a tervezési terület más részein viszont nem.

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
		területen. - javasolja kiegészíteni a tervet az érintett települések településszerkezeti tervével, valamint a HÉSZ mellékletét képező szabályozási terve és a valós területhasználatok térképi bemutatásával. - a fennnt. terv célkitűzéseit véleménye szerint települési szinten kell érvényre juttatni.)			Az 1.7.2. pont alatt a Településrendezési eszközök alcím alatt a vonatkozó szabályozási tervek és építési szabályzatok hivatkozva vannak.
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Debreceni Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen (- szántóterületeken gyep kialakítása a régészeti lelőhelyek megóvását szolgálja. - földmunkával járó fejlesztések esetén javasolt a régészeti lelőhelyek elkerülése, és az örökségvédelmi hatósággal való egyeztetés. - felhívja a figyelmet a Kötv. 9, 10, és 19. §-ra [megelőzés és elkerülés])	levélben	Részben	A levélben említett szempontok figyelembevétele az esetleges beruházásokat megelőző engedélyeztetési folyamat során biztosított.
Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen (- a terv nem tartalmaz olyan szövegrészt, amely ellen kifogást emel. - ismerteti a terv által érintett, a kezelésükben található víztesteket. - ismerteti az igazgatóság feladatait. - ismerteti, hogy mely víztestek esetében volt munkaelmaradás, és felhívja a figyelmet ezek problémáira. - kéri, hogy olyan előírások legyenek, amelyek nem korlátozzák a felsorolt jogszabályok által előírt feladataikat: --1995.LVII.trv.16§(3). --120/1999.Korm.r.3.§ és melléklet III. pont)	levélben	Részben	A tervkészítő véleménye szerint nincs a tervben olyan javaslat, ami hátráltatja az Igazgatóságot a jogszabályban rögzített feladatai ellátásában.
Hajdú - Bihar Megyei Önkormányzat	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	igen [megyei főépítész] (- személyes találkozót kezdeményez a megyét érintő területfejlesztési, területrendezési elképzelésekről; az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról, az Országos Területrendezési Terv és a Megyei Területrendezési tervről)	levélben	Nem	Nem releváns a fenntartási terv vonatkozásában.

Kommunikáció címzettje	Alkalmazott eszköz	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
Azon földrészletek magán tulajdonosai, amelyek a tervezési területen belül érintettek a jelölő élőhelyeket és fajokat, valamint kiemelt természeti értéket és/vagy konfliktusforrást hordozó, természetvédelmi szempontból legfontosabbnak ítélt területrészekben (28 levél).	- levél, és/v. email értesítés - kifüggesztés - honlap - egyeztető fórum	Igen (- Kisebb részben magángazdáké a terület, osztatlan közös tulajdonban. Senki nem tudja, melyik terület kié, szóbeli megállapodások vannak. Az állatállomány rendkívül kevés. Probléma esetén a felelősségre vonás hogy működik így?)	fórumon	Igen	A tervekészítő véleménye szerint a tulajdonviszonyok rendezetlensége gátolja a természetvédelmi célok megvalósítását. A KE-2-nél, a „Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok” pontnál módosításra került a terv. A rendezetlen tulajdonviszonyok megszüntetését javasolja a tervekészítő. A lakossági fórum tapasztalatai alapján az osztatlan közös tulajdon megszüntetésére az érintettek szándéka megvan. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdonosok feladata a használatról szóló megállapodás megkötése egymás közt, ebben az érintettekén kívül más nem tud segíteni. Meg kellene szüntetni a rendezetlen állapotot, használati megállapodást kellene kötniük egymással a tulajdonosoknak. Ez szükséges például a támogatások igénybeviteléhez is.

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUHN20095 Lányi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUHN20095 Lányi-legelő Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan
természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. május „12.”